

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961, szeptember 3.

bb 1. időjárásjelentés

tr-lm m1

1961. szeptember 3.

a meteorológiai intézet jelenti 1961. szeptember 3-án,
vasárnap délben 12 órakor:

még tart a meleg idő

tegnap közép-európában és dél-európa nagyrészen tovább folytatódott a nyárias meleg. párizsban, berlinben 31, romában, prágában 30, bécsben, varsóban 28 fokig emelkedett a hőmérséklet. észak- és kelet-európa időjárása azonban hűvös, s még a fekete-tenger környékén is alig haladja meg a hőmérséklet a 20 fokot.

hazánkban szombaton kissé fokozódott a meleg. ország-szerte a legmagasabb hőmérséklet 27-30 fok volt, csupán síófokról jelentettek 25 fokot. felhő alig volt az égen és így a nap ismét 10-12 órán át sütött. a hajnali lehülés általában 9-13 fokig terjedt, eső sehol sem volt. vasárnap a szél az egész országban délre fordult és a hőmérséklet 11 órakor 24-27 fok volt.

budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke 21.6 fok volt, a sokévi átlagnál 3.0 fokkal magasabb. vasárnap 12 órakor budapesten a hőmérséklet 25 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 milliméter, mérsékelten süllyedő irányzat. a balaton vizének hőmérséklete síófokon 22 fok.

várható időjárás hétfőn estig: kevés felhő, meleg idő. holnap egy-két helyen már lehet délutáni zivatar, mérsékelt délnyugati, időnként élénkebb nyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 9-14, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 26-31 fok között.

előrejelzés a balaton területére holnap reggelig: kevés felhő, száraz, meleg idő. mérsékelt déli, délnyugati szél. a hőmérséklet napnyugtakor 20, hajnalban 14 fok körül lesz.

240 cm./mti/

13.50

a duna vízállása budapestnél vasárnap délben

le

bb 2. vas megyei mezőgazdasági küldöttség utazott kárpát-ukrajnába

vid/m/ml

1961. szeptember 3.

vasárnap harminc tagú vas megyei mezőgazdasági küldöttség utazott kárpát-ukrajnába. az egyrészt termelőség-tervezési elnökökből álló küldöttség az ungvári és a munkácsi kolhozokban, valamint szovhozokban tesz látogatást és a szovjet nagyüzemi gazdaságok termelési módszereit, eredményeit, a bányászati találatcserével egybekötött egyhetes látogatást a megyei pártbizottság, a megyei tanács és a magyar szovjet baráti társaság együttesen szervezte. /mti/

bb 3. egy hős szovjet lány édesanyjának látogatása mezőkövesden

vid mi/tm-lm mi

1961. szeptember 3.

a felszabadító harcok során a borsod megyei szomolya községben hősi halált halt a 18 éves klavdija trofimova tarzimanova, szovjet katonalány. a mezőkövesdi hősi temetőben hantolták el. a mezőkövesdi nőtanács és a kisz-szervezet kegyelettel ápolja a többi szovjet katonáéval együtt, a hős leány sírját is.

a nőtanács és a kisz-szervezet meghívta a szovjet katonalányról elnevezett ifjúsági ház névadó ünnepségére az édesanyját. klavdija ivanovna tarzimanova több napot töltött mezőkövesden. felkereste leánya sírját, megtekintette a matyó föld nevezetességeit. ellátogatott a matyóházba, találkozott a himző-asszonyokkal, és a tsz-ek asszonytagjaival is. felkereste szomolya községet is, ahol megismerkedett id. hegyi józseffel és feleségével, akiknek házában leánya utolsó óráit élte.

a matyó asszonyok és fiatalok nagy szeretettel vették körül a kedves vendégét, aki vasárnap utazott el mezőkövesdről. /mti/

14.45 15.15

- 2 -

le

bb 4. a 11. bányásznapi ünnepségen - 100 éves a nógrádi szénbányászat - kádár jános tolmácsolta az ország népének üdvözlését a nógrádi szénmedence dolgozóinak

vid vg/tr-lm mi

1961. szeptember 3.

vasárnap a szénmedence központjaiban tízezrek köszöntötték bányászainkat, akik jó munkával készültek fel a 11. bányásznapi napra. a bányásznapi eseményei már szombaton megkezdődtek. tatabányán szombaton délután emlékeztek meg a város lakói az 1919-es csendőrsortüz áldozatairól, azokról, akiknek emlékére évről-évre országsszerte megrendezik a bányásznapot. megkoszorúzták a szénbányászati tröszt központi épületének falán elhelyezett emléktáblát, este pedig sor került az 1.200 személyes szabadtéri színpad felavatására. pécselt a bányásznapi előestéjén fáklyás menet vonult a csertetőre, ahol az 1937-es sztrájk alkalmával hősi halált halt bányászok sírjait keresték fel az emlékezés virágaival. a hagyományokhoz híven komlón is megkoszorúzták a bányász-hősök sírjait, este pedig a komlói és a pécs-környéki veteránok visszaemlékezéseit hallgatták meg az érdeklődők. a salgótarjáni bányászok az esti órákban megkoszorúzták a szovjet hősök emlékművét és a tanácsköztársaság emlékművét. ezt követően a város-környéki hegyekben örömtűzeket gyűjtöttek a munkásváros fiataljai.

a legnagyobb szabású ünnepségsorozatra salgótarjában került sor, ahol az idei bányásznapi ünnepelték a szénbányászat üzemszerű megindulásának 100. évfordulóját. vasárnap reggel zene-szóra ébredt a város. kilenc órakor ünnepélyesen felavatták salgótarján új főterét, amelynek parkjában a szlovák testvérváros, besztercebánya tervei alapján építették meg a gyönyörű szökőkutat. a megyei tanács székházával szemben fekvő új főteret vladimir iljics leninről nevezték el.

tíz óra tában már több mint 30.000 ember töltötte meg a kollégiumi kert és környékét. hatalmas ünneplés és hosszan tartó taps fogadta kádár jánost, az mszmp központi bizottságának első titkárát. jelen volt az ünnepségen sándor józsef és pothornyik józsef, a központi bizottság tagjai, czottner sándor nehézipari miniszter, jakab sándor, a nógrád megyei pártbizottság első titkára, a megyei pártbizottság tagjai, a szénbányászat és a társadalmi szervek vezetői. az elnökségben foglalt helyet a.a.sztarcev, a szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa és juraj sulek vezetésével a besztercebányai szlovák bányász küldöttség tagjai.

15.20

- 3 -

15.45

le

bb 4. /a 11. bányásznapi...1.folyt./-vl

a nemzeti és a bányász himnusz ünnepi akkordjai után pothornyik józsef, az mszmp központi bizottságának tagja, a nógrádi szénbányászati tröszt igazgatója köszöntötte a jubileumi ünnepség résztvevőit, kádár jános elvtársat és a nagygyűlés vendégeit. bejelentette, hogy a 11. bányásznapi és a 100 éves jubileum tiszteletére kezdeményezett munkaversenyben a szénmedence dolgozói, az év eleje óta esedékes terven felül 50.000 tonna szenet adtak népgazdaságunknak.

czottner sándor nehézipari miniszter beszédének elején a nógrádi bányászok első évtizedeinek történetét, munkásmozgalmi eseményeit elevevitette fel. majd a következőket mondotta:

- a nógrádi bányászok életében is a felszabadulás után történt döntő változás. kormányunk 1948-ban 31.7 millió forintot fordított beruházásra nógrád megyében. a beruházás összege 1950-ben már 40 millió, 1957-ben 63 millió, 1960-ban pedig - uj áron- 102.5 millió forint volt.

a miniszter a továbbiakban a nógrádi szénmedence 20 éves távlati tervéről, a bányászat fejlődéséről szólt. elmondotta, hogy 1980-ig 10-12 új bánya építésére kerül sor. a közeljövőben tovább gépesítik a nógrádi szénbányákat, s államunk a harmadik, a negyedik és az ötödik ötéves tervben öt évenként előrelátólag mintegy 600-800 millió forint beruházást juttat a nógrádi szénbányászati trösztnek. végül bejelentette a miniszter, hogy a 11. bányásznapi és a 100 éves jubileum tiszteletére indított munkaversenyben a szénmedence dolgozói elnyerték a nehézipari minisztérium vándorserlegét, amelyet eddig pecsett őriztek. a miniszter öt kiváló nógrádi bányásznak adta át a hűségjutalmat. több évtizedes munkájuk elismeréseként. ezután a nagygyűlés résztvevőinek hosszantartó lelkes üdvözlése közben kádár jános lépett a mikrofonhoz.

- szívből köszöntöm salgótarján dolgozóit, a bányamedence munkásait, parasztjait, értelmiségi dolgozóit - mondotta kádár jános - örülök, hogy ismét találkozhatom önökkel, régi ismerőseimmel. /nagy taps./

/folyt.köv./

15.35

- 4 -

1600

bb 4. /a 11. bányásznapi... 2. folyt./ m

- a közelmúlt napokban magas és kedves vendégek érkeztek hozzánk: a román part- és kormányküldöttség. /hosszantartó, nagy taps./ ellátogatott magyarországra gheorghe gheorghiu-dej elvtárs, a román munkáspárt központi bizottságának első titkára/nagy taps/, maurer elvtárs, a román népköztársaság minisztertanácsának elnöke és más vezető román elvtársak. /nagy taps/. látogatásukat nagyra értékeljük, tanácskozásaink igen barátiak és hasznosak. úgy gondoljuk, hogy látogatásuk is hozzájárul a magyar és a román nép testvéri egységéhez, tovább erősíti az egész szovialista tábor összefogását. tegnap, amikor mondtam dej elvtársnak, hogy ma nekem salgótarjánba kell jönnöm, mert korábban van ez a szívesen vállalt kötelezettségem, /nagy taps/ - dej elvtárs megkért arra, hogy adjam át önöknek, a nógrádi medence bányászainak és minden magyar bányásznak szívből jövő elvtársi üdvözlésüket és jókívánásaikat. /hosszantartó, nagy taps, éljenzés./

- elvtársak! a bányásznapi a dolgozó ember, a munka ünnepe. pártunk központi bizottsága, népköztársaságunk kormánya nevében szívből köszöntöm ezen a napon a magyar bányászokat, külön is azokat, akik példamutató és kiváló munkájukért magas kitüntetést és jutalmat kaptak. /nagy taps./ szívből gratulálok, jó egészséget és további sok sikert kívánok mindannyiuknak.

kádár jános a továbbiakban elismeréssel szólt a nógrádi medence bányászainak helytállásairól, dicséretes eredményeikről majd részletesen beszélt az időszerű bel- és külpolitikai kérdésekről.

/folyt.köv./
15.42

- 5 -

1600

le

le

bb 4. /a 11. bányásznapi... 3. folyt./-lm

a beszéd elhangzása után az uttorók virággal kedveskedtek kádár jánosnak és a nagygyűlés vendégeinek. délután változatos sportműsor következett. a kulturális rendezvények közül kiemelkedett a tatabányai bányász művészegyüttes, a balassagyarmati palóc együttes és a salgótarjáni bányászok ének- és zeneegyüttesének közös ünnepi hangversenye. a jubileumi ünneppsorozatot salgótarjánban és a szénmedence több helységében bányászbál zárta.

tatabányán az ujonnan felavatott szabadtéri színpadon tartották vasárnap a nagygyűlést. gál istván trösztigazgató megnyitó szavai után czinege lajos honvédelmi miniszter, az mszmp központi bizottságának tagja köszöntötte a párt- és kormány nevében a bányászokat. az ünnepségen résztvett nemeslaki tivadar, a megyei pártbizottság első titkára, varga györgy, a szot titkára, vass józsef, a városi pártbizottság első titkára és kroszner lászló, a megyei tanács vb. elnöke. az oroszlanyi bányászok a haraszt-hegyi nagygyűlésen ünnepelték a 11. bányásznapot.

a mecseki szénmedence több mint 20 ezer dolgozója mecsek-szabolcson ünnepelt. pataki mihály, a pécsi szénbányászati tröszt igazgatója mondott ünnepi beszédet, majd kitüntetéseket, jutalmakat adott át a legjobb dolgozóknak. a nagygyűlés végén uttorók köszöntötték fel virágcsokorral a 40 és 50 év óta szolgálatot teljesítő bányászokat.

kömlőn a bányásznapi is a várossá nyilvánítás 10. évfordulójának jegyében telt el. a zrínyi művelődési ház színháztermében nagygyűlésen találkoztak a kömlői bányászok, ahol palkó sándor, a megyei tanács vb. elnöke mondotta ünnepi beszédet. a 11. bányásznapi új létesítménnyel is gazdagodott kömlő. a május 1. művelődési házban felavatták a szélesvásznú filmszínházat.

a borsodi bányászok a kazincbarcikai üzemek építőivel és dolgozóival együtt ünnepeltek. tíz évvel ezelőtt kezdődött meg ugyanis kazincbarcika új város építése. az ünnepségen résztvett nógrádi sándor, az mszmp központi bizottságának tagja, országgyűlési képviselő, priesztor józsef, az mszmp központi bizottságának tagja, a borsod megyei pártbizottság első titkára, blaha béla, a bányász szakszervezet főtitkára. az új város szabadtéri színpadán csaknem kétezer dolgozó előtt üdvözölte nógrádi sándor a jubiláló várost és a borsodi bányászokat.
/folyt.köv./

16.14 16.45

- 6 -

bb 4. /a 11. bányásznapi... 4. folyt./ vl

veszprém megyében a közép-dunántúli bányász központokban 20.000 bányász ünnepelt vasárnap. a közép-dunántúli szénbányászati tröszt dolgozói ajkacsingerben tartották központi ünnepségszünetet. urkuton és eplényben a mangánbányászok, halimbán a bauxitbányászok, révfülöpön pedig az ásványbányák dolgozói találkoztak nagygyűléseken. délután bakonyi és balatoni kirándulásokra indultak családjukkal együtt az ünneplő bányászok. a fejér megyei bauxitbányák dolgozói guttamásiban, a bányatelepen a kora délutáni órákban rendeztek nagygyűlést, amelyen cseterki lajos, az mszmp központi bizottságának tagja, a fejér megyei pártbizottság első titkára méltatta a bányászok érdemeit.

heves megyében valamennyi bányatelepen nagygyűlést tartottak. a gyöngyösoroszi ércbányászok elnyerték a nehézipari minisztérium érc- és ásványbányászati vándordíját, amelyet az ünnepi nagygyűlésen át is vettek. a mátravidéki szénbányászati tröszt bányászai petőfi-bányán rendeztek ünnepséget, amelyen mintegy háromezren vettek részt. jelen voltak a szovjet bányászok külszervezeti elnöke és mihail panov részlegvezető a kuznyeckai medencéből.

évfordulót ünnepeltek vasárnap nagylengyelben a zalai olajbányászok is. néhány nappal múlt ugyanis tíz esztendeje, hogy nagylengyelben megnyitották az első olajkutatót. a 11. bányásznapi tiszteletére átadták a modern közművesített olajmunkás lakótelep utolsó épületét is, s a több mint egymilliárd forintos költséggel épült napköziotthon és bölcsődét. délután változatos sport- és kulturális műsor szórakoztatta a nagylengyeli és a dél-zalai olajmunkásokat. lovásziban már szombaton délután megünnepelték a bányásznapot, hogy vasárnap az ottani olajbányászok is a 10 éves nagylengyeli olajmező dolgozóit köszönthessék.
/mtl/

16.19 16.45

- 7 -

ML

bb. 5. a román párt- és kormányküldöttség látogatása várpalotán
vid/li/rj 1961. szeptember 3.

a hazánkban tartózkodó román párt- és kormányküldöttség gheorghie gheorghiu-dej, a román munkáspárt központi bizottságának első titkára, a román népköztársaság államtanácsának elnöke vezetésével vasárnap délután megtekintette az inotai alumíniumkohót.

az üzem magyar, román és vörös zászlókkal díszített főbejáránál szekér gyula, nehézipari miniszterhelyettes, papp jános, a veszprém megyei pártbizottság első titkára, bakos istván, a megyei tanács vb elnöke, nagy gyevi béla, a várpalotai városi pártbizottság titkára, horvátn ferenc, a városi tanács vb elnöke, benedek zoltán, az inotai alumíniumkohó igazgatója, molnár imre főmérnök, és babotán ferenc párttitkár fogadta a román államférfiakat, akiket elkísért a látogatásrakiss károly, az elnöki tanács elnökhelyettese, kristóf istván az elnöki tanács titkára, hollai imre, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának vezetője és puja frigyos külügyminiszterhelyettes.

/folyt. köv./

bb. 8. árpád d-ünnepség pusztaszeren
vid/tm/rj 1961. szeptember 3.

a csongrád megyei övényháza és pusztaszer község határában levő milleniumi emlékműnél vasárnap rendezték a hagyományos árpád-ünnepséget. a feldíszített szekereken, kerékpárokon, felvirágozott gépkocsikon sokezen jöttek össze a környékbeli falvakból, termelészövetkezetekből a honfoglaló magyarok első országgyűlésének színhelyére, s egyben arra a helyre, ahol 16 évvel ezelőtt pallavicini örgróf egykori zsellérei először osztották fel a nagybirtokot.

a honfoglaló vezér nevét viselő 30 holdas ligetben az árpád emlékmű előtt rendezett nagygyűlésen megjelent nagy daniel, az elnöki tanács elnökhelyettese és komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a kisz kb első titkára is.

rózsa istván, a szegedi járási pártbizottság titkára köszöntötte a megjelenteket, majd komócsin zoltán csongrád megye országgyűlési képviselője mondott ünnepi beszédet./mti/

17.10 17⁴⁵

- 8 -

bb 6. vasárnap harmincezen fürödtek a balatonban - befejeződtek a balatoni hetek

vid tm-lm mi

1961. szeptember 3.

a balatonon vasárnap befejeződtek az ünnepi hetek. a gazdag program az idén is tízezreket vonzott a tó-part üdülőtelepeire. a balatoni intéző bizottság, a veszprémi és a somogyi idegenforgalmi hivatal augusztus 20-tól szeptember 3-ig süritett programot készített elő: 15 műsoros estét és kulturális előadást, továbbá 14 nagy érdeklődésre számot tartó országos és nemzetközi sportversenyt rendeztek. a balatoni távuszóversenyt, a könnyűbuvár bemutatót, az autós-verseny és a vitorlásversenyeket becslések szerint több mint százezen nézték végig.

a balatoni hetek utolsó napján, vasárnap valóságos turista-invázió volt a magyar tenger partján. az első szeptemberi vasárnap verőfényes időjárása harmincezer kirándulót csalt a balaton partjára. több mint tízezerre tehető azoknak a száma, akik már szombaton este leutaztak a tó-parti nyaralókba., vikendházakba és sítortáborokba. a szakszervezetek és a vállalatok üdülőiben a beutaltak száma még mindig előri a 25.000-et. a népes vendégsereg vasárnap igyekezett kihasználni a szezonvégi kedvező időjárást: a 20-22 fokos vízü strandokon becslések szerint

harmincezen élvezték a bucsuzó nyár adta örömeit. ezen a napon rendkívül nagy volt a hajóforgalom is. az északi part történelmi nevezetességű helyein, a tálványosságokban gazdag kiránduló központokban kicsinek bizonyultak az autóparkirozók. hévizen még az utcákat is megtöltötték a kirándulók különjáratu autóbuszai. a balatoni kirándulókön kívül a dunántul közös gazdaságaiából mintegy négyezer termelészövetkezeti tag látogatott el erre a nagyirü gyógyhelyre. a külföldi vendégek csoportjai főleg balatonfüred, tihany, badacsony és keszthely nevezetességeit keresték fel. a barokk csárda, a kislalud híz, és a tóparti halászcserdák főmve voltak cseh-szlóvak, lengyel, szovjet, német és osztrák vendégekkel. ausztriából valóságos autókaravánok érkeztek. számos osztrák autós pótkocsival szállította le a balatonra vitorlás-hajóját. a tó nagyobb kirándulóhelyein sokezer nézője akadt a hagyományos horgászversenyeknek./ mti/

17.30 18'

- 9 -

bb 9. kiss károly elvtárs beszéde az inotai nagygyűlésen

-lm li

1961. szeptember 3.

kiss károly bevezetőben részletesen beszélt a magyar ipar fejlődéséről, az inotai alumíniumkohó jelentőségéről.

- a magyar munkások, mérnökök alkotó munkáját - hangsúlyozta - széleskörű nemzetközi együttműködés segítette. nagy segítséget nyújtottak az inotai alumíniumkohóhoz a szovjet- és a csehszlovák szakemberek, de más baráti szocialista országok is. inota így vált hazánkban a szocialista országok nemzetközi együttműködésének egyik jelképévé. büszkék vagyunk a gyárra, büszkék a gyár fiatal, lelkes vezetőgárdájára. ami jellemző inotára, nagyban és egészében jellemző a magyar ipar legutóbbi másfél évtizedes fejlődésére: hatalmas léptekkel haladunk előre a szocialista társadalom felépítésének útján.

- méltán lehetünk büszkék a szocialista társadalmi rendszer építésében elért eredményeinkre. ezek az eredmények nehéz, áldozatos munka árán jöttek létre. hősiesség helytállásra volt szükség nemcsak kivívásukhoz, de biztosításukhoz is. népünk helytállt és helytáll nap mint nap, nagyszerű alkotó munkájával tesz hitet a szocializmus építése mellett és ezzel fejezi ki bizalmát pártunk politikája iránt.

- jól tudjuk, hogy még nagyon sok munka, nagyon sok megoldásra váró feladat áll előttünk. örömmel és megelégedéssel tölt el bennünk minden eredmény, de sohasem megnyugással. van még sok javítanivaló és tennivaló. a szocializmust építő emberek egyik fő jellemvonása éppen az, hogy sohasem önelégültek az eredmények láttán, hanem mindig magasabbra, mindig messzebbre törnek előre.

- ennek a merész előretörésnek eszméje hatja át azt a programtervezetet is, amelyet az szkp közelgő 22. kongresszusa fog végleges formába önteni. mindannyiunkat nagy lelkesedéssel töltöttek el a nagyszerű távlatok, szilárd meggyőződésünk, hogy az az út, amelyen a dicső és győzelmes harcokban edzett szovjet néppártja vezetésével előttünk jár, az igazi emberi haladásnak egyetlen lehetséges útja. csakis a kommunista társadalom képes biztosítani azt a magasrendű emberi életformát, amely világméretben megszünteti a kizsákmányolást, a nyomort és örökre kizárja az emberi társadalom életéből a háború lehetőségét. csakis ez a társadalom biztosíthatja minden dolgozó számára az emberi javak soha nem látott bőségét, a szabad alkotó munkát, az igazi emberi testvériséget, tehát a legteltesebb emberi életet.

/folyt.köv./
18. 10

- 10 -

bb.9. /kiss károly...1.folyt./-lm

- ez a jövő mindannyiunkat lelkesít és újabb tettekre készítet. ezért a jövőért érdemes vállalnunk áldozatos munkát, minden kemény erőfeszítést. érdemes, mert ennek a munkának eredményei már a jelenben is megmutatkoznak.

- a szocializmus felépítésének munkája csak békés körülmények között bontakozhat ki a maga teljes nagyszerűségében. a szocialista országok ezért állhatatosan és következetesen küzdenek a békéért és minden erejükkel azon vannak, hogy a háborúk rémét elhárítsák az emberiség feje felől. a nemzetközi imperializmus nem nézi jó szemmel azt a fejlődést, amely a szocialista országokban kibontakozik, mert fél a szocialista eszmék világméretű térhódításától. az imperialisták fokozzák az esztelen fegyverkezési hajszát, időről-időre háborús góccokat teremtenek a világ különböző pontjain, s igyekeznek elmérgesíteni a nemzetközi helyzetet. támogatásukkal a német szövetségi köztársaság az agresszív hidegháborús politika egyik legfontosabb bázisa lett. nyugat-németországot bevonták a támadó céllal létrehozott atlanti paktumba és szabadkezet adtak a nyugatnémet revansista, militarista politikusoknak olyan kalandorpolitika kialakítására, amely ma a legmesszebbmenőkig fenyegeti európa népeinek békéjét és biztonságát. a nyugatnémet militaristák nyílt területi követelésekkel lépnek fel és a szocialista országok elleni elvakult gyűlölettel vezérelve újra népszerűsítik a revans gondolatát.

- a nyugatnémet militaristák agresszív törekvéseinek elsőrendű célpontja a német demokratikus köztársaság, az első német munkás-paraszt állam, amely következetesen végrehajtotta a potsdami megállapodásokban előírt kötelezettségeket, gőkeresen felszámolta a fasizmus maradványait, véget vetett a militaristák és a revansista monopoltőke uralmának. a német demokratikus köztársaság egész fejlődése ékesen tanúsítja, hogy a német nép a békés, demokratikus építés útján meg tudja oldani problémáit és őszinte, testvéri barátságban élhet minden más békeszerető néppel.

a továbbiakban hangsúlyozta, hogy a német demokratikus köztársaságnak nyugat-berlinnel kapcsolatban kiadott, ismert intézkedései a német militarizmus mind agresszívebb fellépésének kívánják határt szabni. ezeket az intézkedéseket a többi szocialista ország egyöntetűen támogatja. ugyancsak a népek békéjére és biztonságára nézve veszélyes militarista politika megfékezését szolgálja majd a német békeszerződés megkötése is, amelyre vonatkozólag a szovjetunió kormánya már éveken ezelőtt előterjesztette konkrét javaslatát.

/folyt.köv./
18. 15

- 11 -

bb 9. /kiss károly...2.folyt./-lm

- a szovjetunió és a szocialista országok szándékal tiszták, törekvéseik becsületesek és minden tekintetben az emberiség javát szolgálják. a békés jövő, a lendületes építő munka, az emberek anyagi és kulturális javainak gyarapítását szolgáló nagyszerű feladatok lebegnek előttünk. vitás problémáinkat a kapitalista rendszerhez tartozó országokkal mindig és mindenütt békés tárgyalások útján kívánjuk rendezni. így kívánjuk rendezni a német kérdést is. csak a rosszindulat, az esztelen elvakultság állíthatja azt, hogy a békét megkötni fenyegetést jelent, hogy egy háborús tüzfészék felszámolása veszélyt jelenthet.

- meggyőződésünk, hogy végül is győzedelmeskedik a józan ész, s az imperialisták hatalmi politikája felett a népek érdeke győzedelmeskedik. ez annál is valószínűbb, mert a szocialista országok oldalán áll az igazság és a jog, és rendelkeznek megfelelő erővel is ahhoz, hogy biztosítsák az igazság és a jog tiszteletben tartását és megfékezzék az esetleges agresszort.

- a szovjetunió az impérialista országok által feszültté tett nemzetközi helyzetben kénytelen volt védelmi intézkedéseket hozni. a szovjet kormány bejelentette, hogy a nato agresszív politikája miatt a nukleáris kísérletek felújítására kényszerül. a szovjetunió már 1958 márciusában egyoldalúan megszüntette ezeket a kísérleteket. tárgyalásokat kezdeményezett a nukleáris kísérletek betiltására és a nemzetközi fórumokon több ízben javaslatot tett az általános és teljes leszerelésre. az imperialisták azonban nem fogadták el ezeket a javaslatokat, amelyek a béke ügyét szolgálták. a szovjet kormány augusztus harmincadiki döntésében lényeges szerepe volt annak a ténynek, hogy a nyugati hatalmak egyike, a nato-hoz tartozó franciaország továbbra is atomfegyver-kísérleteket végzett a szaharában. a francia atomfegyver-kísérletekből az egyesült államok és anglia katonai előnyöket szerzett. ilyen körülmények között az agresszor megfékezését, a világháborús katasztrófa elhárítását szolgálja a szovjetunió nyilatkozatában bejelentett intézkedés.

- kedves elvtársak! a szocialista országok hatalmas közössége előtt ma két fő feladat áll: a béke megvédése és a szocialista építés zavartalan menetének biztosítása. e feladatok megoldása közben önzetlenül segítjük, kölcsönösen támogatjuk egymást. közös nagy céljaink közös nagy erőfeszítéseket tesznek szükségessé.

/folyt.köv./

18,20

- 12 -

bb. 9. /kiss károly...3.folyt./-lm

- a történelemben még soha nem volt példa olyan jól együttműködő, szilárd szövetségi rendszerre, mint amilyent a szocialista államok összefogása jelent. államaink kapcsolataiban teljes mértékben érvényesülnek azok a magasrendű erkölcsi kommunista normák, amelyek a kommunista emberek egymás közti kapcsolatait is jellemzi. az elvtársi kölcsönös segítség, az egy mindenkiért, mindenki egyért, a kölcsönös megbecsülés és tisztelet - ezekre épülnek országaink kapcsolatai, mindezt egy fogalommal proletár-internacionalizmusnak mondjuk.

- ez jellemzi a magyar népköztársaság és a román népköztársaság kapcsolatait is. népeink barátsága, testvéri egymásra találása a felszabadulás óta eltelt időszak alatt elmélyült és jelentős eredményeket hozott. a testvéri román nép nemrég ünnepelte felszabadulásának 17. évfordulóját. méltán lehet büszke azokra a nagyszerű eredményekre, amelyeket ezalatt a történelmileg viszonylag rövid időszak alatt elért. a román népköztársaság döntő győzelmét aratott a szocializmus gazdasági alapjainak lerakásában és hatalmas lendülettel fejlődik. ebben az évben huszonhat új üzem, harmincnégy új üzemszert létesítenek romániában, s kilencvenhat ipari objektumot bővítenek. a mezőgazdaság szocialista fejlődésére jellemző, hogy egyedül idén 12.000 román gyártmányú, új traktor áll munkába és sokezer más mezőgazdasági munkagép is elősegíti az ország mezőgazdaságának további előrehaladását.

- örvendetesen erősödött és egyre bővül az országaink közötti együttműködés, amelynek gyümölcseit mindkét nép egyaránt élvezzi. népeink barátsága és együttműködése kölcsönösen elősegíti a román és a magyar nép előrehaladását és hozzájárul közös nagy céljaink sikeréhez.

/folyt.köv./

18,28

- 13 -

bb 9. /kiss károly 4. folyt./ -lm

- az elmúlt tíz év alatt több mint kétszeresére bővült a magyar-román árucserforgalom, amelynek keretében népgazdaságunk számára nélkülözhetetlen cikkek kerülnek romániától, s ezekért olyan gépeket és ipari berendezéseket szállítunk, amelyek a román ipar fejlesztését segíti. a gazdasági együttműködés terén elért eredményeink lehetővé teszik, hogy szakadatlanul bővítsük kapcsolatainkat. így a következő öt évben árucserénk előrelátható emelkedése olyan arányú lesz, mint az előző tíz év alatt összesen. a politikai, a gazdasági és a műszaki együttműködésen túl jelentősen fejlődnek tudományos és kulturális kapcsolataink is. hazánkban mind szélesebb körben válnak ismertté a román kultúra alkotásai, amint a román népköztársaságban is mind többen ismerkednek meg a magyar kultúra eredményeivel.

- mindnyájunkat örömmel tölt el a magyar-román barátságunk ez a kibontakozása, az országaink közötti gyümölcsöző együttműködés, mert tudjuk, hogy a kölcsönös előnökön túl ilymódon is hozzájárulunk a szocialista országok nagy testvéri közösségének erősítéséhez, megönthetetlen egységének további szilárdításához. ez az egység erőnk egyik legfőbb tényezője, s egyik legfőbb biztosítéka annak, hogy a béke, a szocializmus eszméi győzedelmeskednek az egész világon./mti/

..-

bb 7. bélyegkiállítás nyílt szekszárdon

vid tm-lm mi

1961. szeptember 3.

szekszárd alapításának 900. évfordulójának ünnepségeibe Tolna megye bélyeggyűjtői is bekapcsolódtak, amire jó alkalmat adott, hogy 90 éve jelent meg az első magyar bélyeg, szekszárdon pedig éppen ötven éve folyik rendszeres bélyeggyűjtés.

a többszörös évforduló alkalmából vasárnap kiállítás nyílt a szekszárdi Babits Mihály általános iskolában, amelyen a több mint száz szekszárdi filatélista közül huszan mutatták be gyűjteményüdarabjait. a kiállítás iránti érdeklődést fokozza, hogy azon a magyar posta bélyegmuzeuma is számos ritkasággal szerepel./mti/

..-

18. 32

- 14 -

bb. 5. / a román párt- és kormányküldöttség.....1. folyt./rj

a vendégeket az üzem művelődési otthonában benedek zoltán igazgató tájékoztatta az alumíniumkohó fejlődéséről, munkájáról. elmondotta, hogy vegyiparunk e fontos üzeme még tíz éves sincs. az indulás óta a munkakörülmények lényegesen javultak: a legnehezebb munkákat ma már gépesítették.

a tájékoztató után a vendégek számos kérdést intéztek a gyár műszaki vezetőihez. megkérdezték például, hogy a fiatal üzemben mennyi a dolgozók átlagos életkora. benedek zoltán elmondotta, hogy a műszaki vezetők átlagos életkora 30 év, a gyár dolgozóié pedig - számítva az idén nyugdíjba menőket is - mindössze 33 év.

a közvetlenhangú, baráti beszélgetés után a vendégek munkakörnyét öltötték és megtekintették a gyár fontosabb üzemeit. nagy elismeréssel nyilatkoztak az automatikus berendezésekről, majd az öntődében megnézték az alumíniumgyártás egyik utolsó fázisát, az izzó alumínium dermesztését, az ugynevezett vízbeöntést.

a gyárlátogatás után a román párt- és kormányküldöttség tagjai a november 7. erömu művelődési házában nagygyűlésen találkoztak várpalota, pétfürdő és inota dolgozóival. a művelődési ház zászlókkal díszített nagyterme már jóval a gyűlés előtt zsufolásig megtelt. a gyűlés részvevői nagy tapssal, forró szeretettel fogadták az elnökségben helyet foglaló román államférfiakat, az ünneplés még fokozódott, amikor gheorghie gheorghiu dej magyarul köszöntötte a dolgozókat: jó napot elvtársak! éljen a román-magyar barátság!

a nagygyűlést nagy gyevi béla, a városi pártbizottság titkára nyitotta meg. tolmácsolta a gyárak, üzemek, termelészövetkezetek, állami gazdaságok dolgozóinak testvéri üdvözlését.

ezután kiss károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, az elnöki tanács elnökhelyettese mondott beszédet.

/kiss károly beszédét korábbi kiadásainkban közöltük/

ezután mogyorós sándor, a román munkáspárt központi bizottsága politikai bizottságának tagja, a minisztertanács első elnökhelyettese emelkedett szólásra.

18. 39

- 15 -

bb. 5. / a román párt- és kormányküldöttség.....2. folyt./rj

- kedves elvtársak! a gheorghe gheorghiu dej elvtárs vezette román párt- és kormányküldöttség és a román nép nevében forró elvtársi üdvözlésünket tolmácsoljuk az inotai alumíniumkombinát, a szocialista Magyarország e nagy és jelentős féműve dolgozóinak./taps/

- engedjék meg, hogy köszönetet mondjak a dolgozóknak, a város lakosságának a szívélyes fogadtatásért és azokért a meleg szavakért, amelyekkel a román nép munkáját és eredményeit méltatták, amelyeket a román munkáspárt központi bizottságához és a román népköztársaság kormányához intéztek./taps/

- népeink barátsága szilárd és megbonthatatlan. Államaink és népeink baráti kapcsolata a proletárinternacionalizmus zászlaja alatt erősödik, az alapvető érdekek közösségének gránitalapján fejlődik tovább./taps/

- most az önök szép országában közvetlenül is megismerkedhettünk a testvéri magyar nép eredményeivel, amelyeket a magyar szocialista munkáspárt kipróbált vezetésével a szocializmus építésében elért. Szombaton a sztálinvárosi dunai vasműben, a szocialista Magyarország hatalmas acélkombinátját látogattuk meg, most pedig a jelentős inotai alumíniumkombinátot. Örülünk, hogy találkozhatunk a magyar alumíniumipar e fontos üzemének munkásaival.

- önök jól berendezett, korszerű üzemben dolgoznak, amely néhány év alatt fejlődött. ismeretes előttünk, hogy az állami terv feladatainak végrehajtásában elért eredményekért önök háromszor elnyerték már az élüzem címet, egyszer pedig a szakszervezetek országos tanácsának zászlaját is.

- kedves elvtársaim! szívből köszöntjük önöket elért eredményekért és új sikereket kívánunk a kombinát továbbfejlesztésében, a termelési terv teljesítésében, a munka termelékenységének szüntelen emelésében. érjenek el új eredményeket hazájuk, a szorgalmas, tehetős magyar nép javára. /taps/ az állandó, sokoldalú fejlődés: - ez a szocializmus, ez az új társadalmi rendszer alapvető vonása.

- kedves elvtársaim: ebben az évben ünnepeltük Románia felszabadulásának 17. évfordulóját. ez alkalommal a román nép összegezte a szocializmus építésében, a népgazdaság, a kultúra fejlődésében, és a dolgozók életszínvonalának emelésében elért történelmi jelentőségű vívmányokat.

/folyt.köv./

18.45

- 16 -

bb. 5. / a román párt- és kormányküldöttség.....3. folyt./rj

- a termelőerők hatalmas fejlődése, a szocialista termelési viszonyok kiszélesítése és megszilárdítása a népgazdaság minden ágában, a szocializmus gazdasági alapjának sikeres felépítése lehetővé tette, hogy a román népköztársaság áttérjen a szocialista építés kiteljesedésének korszakára.

- a hat-éves terv nagyszerű távlatokat nyitott dolgozó népünk előtt, a román nép bizalommal követi a párt és a kormány politikáját, amely az egész nép politikájává vált. hazánk dolgozó tömegei megsokszorozzák erejüket a békés, teremtő munkában, hogyminél nagyobb mértékben hozzájáruljanak a szocialista tábor erejének további erősítéséhez, a világbéke ügyéhez.

- kedves elvtársak! népeink, a szocialista államok nagy családjában szoros egységben haladnak az új szocialista élet továbbfejlesztése, felvirágoztatása útján. mint szemünk fényét, örizzük a szocialista tábor egységét és összeforrottságát, mert ez a záloga külön-külön minden egyes szocialista ország, s az egész szocialista tábor sikeres fejlődésének. a román és a magyar nép, a szovjetunióval és a többi testvéri szocialista országgal vállalva harcol a közös, nagyszerű cél eléréséért, közösen halad a kommunizmus felé. /taps/

- a szocialista országok hatalmas testvéri közössége, a történelmi fejlődés döntő tényezőjévé, a világ békéjének és haladásának fő bástyájává vált. népeink, pártjaink, kormányaink - a magasztos építőmunkának szentelve magukat - lankadatlanul folytatják erőfeszítéseiket a békés egymásmellett élés politikájának győzelméért, a nemzetközi helyzet enyhüléséért, az államok közötti megértés megteremtéséért, a béke megőrzéséért és megszilárdításáért.

- népeink építő munkája a béke ügyét szolgálja. dolgozóink erőfeszítő ri nyomán virágoznak városaink és falvaink, új üzemek, kohók, villamoserőművek, lakónegyedek emelkednek, dolgozó népünk élete mind boldogabbá válik. nem engedjük meg, hogy a szocialista országok népeinek békés munkáját bárki veszélyeztesse. meggyőződésünk, hogy a népek közös erőfeszítésével a békét fenn lehet tartani. e nemes cél vezérli a jövőben is a román és a magyar nép, valamint a többi szocialista nép erőfeszítéseit. /nagy taps./

- kedves elvtársak! még egyszer köszönjük a meleg baráti fogadtatást és további sikereket kívánunk önöknek a szocialista Magyarország felvirágoztatásában. biztosíthatjuk önöket, hogy a mi országunk kohászai, technikusai és mérnökei, a román népköztársaság összes dolgozó megbízható elvtársai, igaz barátai és testvérei önöknek. /hosszantartó nagy taps./

- erőt, egészséget kívánok önöknek, kedves inotai elvtársak! /taps/

- éljen a szocializmust építő magyar nép! éljen a magyar szocialista munkáspárt és annak központi bizottsága, éljen Kádár János elvtárral./hosszantartó, nagy taps. éljenzés/

/folyt.köv./

19.00

21.35

- 17 -

bb. 5. / a román párt- és kormányküldöttség.....4. folyt. /rj

- éljen a román-magyar barátság! /hosszantartó taps./

- éljen a szocializmus és a béke tábora./nagy taps./

-éljen a világbéke! /hosszantartó, nagy taps./

mogyorós sándor beszéde után nagy gyevi béla, a városi párt-
bizottság titkára átnyújtotta a vendégeknek a város dolgozóinak
ajándékát. a forróhangulatu nagygyűlés az internacionalé hangjaival
ért véget. a gyűlés részvevői hosszan, melegen éltették a román
párt- és kormányküldöttség tagjait, a magyar-román barátságot. /mti/

--

19.00 21.55

-- 18 --

bb. 10. kleist: az eltört korsó című vígjátékának bemutatója sere-
gélyesen

vid/tm/rj mi

1961. szeptember 3.

vasárnap, a fejér megyei seregélyes községben a hazafias nép-
front székesfehérvári járási bizottsága a községi földműves
szövetkezettel együtt kulturális és sportműsort rendezett. este az
átlami déryné színház együttese a község új, korszerű művelődési
otthonában bemutatta heinrich von kleist; az eltört korsó című víg-
játékát, a nagy német író halálának 150. évfordulója alkalmá-
ból. / mti./

--

20.25 22.10

- v é g e -

NR

- 19 -

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. szeptember 4.

bb. 1. a irodalmi és műemléki séták, üzemlátogatások a tit szeptemberi budapesti programjában

1/h1/rj sr

1961. szeptember 4.

a tit előadásain kívül a fővárosban igen népszerű a társulat által kezdeményezett ismerkedés budapesttel című akció, amelynek programja hónapról-hónapra mindig újabb élményeket nyújt az érdeklődőknek.

a szeptemberi műsor különösen változatos lesz, többi között három olyan jelentős intézménybe viszi el a látogatók csoportjait a tit, amelyeket csak előzetes szervezés után, csoportosan lehet megtekinteni. ilyen a magyar tudományos akadémia csillagvizsgáló intézete, a magyar televízió adóállomása, az országház épülete. a pannónia filmstúdióban az érdeklődők szakszerű tájékoztatót hallhatnak a rajz, a játék és a bábfilmek gyártásáról és a szinkronrendezésről. a látogatás filmbemutatóval zárul. az operaház belsejére kíváncsi csoportoknak működés közben bemutatják a korszerű színpadtechnikai berendezést. az állatkert látnivalóit naponta sokezeren tekintik meg, mégis az ide tervezett séta - fischer antalnak, az állatkert tudományos munkatársának vezetésével - nem mindennapi élményt ígér. ezt mutatja a téma címe is: amit nem láthat az állatkerti látogató.

több műemléki sétára is sor kerül szeptemberben. a budai várba, a gellért-hegyre és buda törökkori emlékeihez művészettörténészek kalauzolják el a résztvevőket. buda egyébként a társulat művészeti látogatások című programjában is gyakran szerepel. szeptember 24-én, vasárnap délelőtt például liszt élete nyomában budán címmel móra gábor művészettörténész vezet egy csoportot és tart előadást a világhírű zeneszerzővel kapcsolatos budai emlékekről.

ezenkívül nyolc üzembe, továbbá a szépművészeti muzeumba, néhány érdekes tárlatra és három irodalmi sétára viszi el a fővárost alaposabban megismerni kívánó érdeklődőket a tudományos ismeretterjesztő társulat./mti/

2210